

Riskianalyysiraportti

Luetaan yhdessä -verkosto
2023

RISKIENHALLINTASUUNNITELMA

Suunnitelman tausta ja toteutus

Luetaan yhdessä verkosto edistää maahan muuttaneiden, erityisesti naisten, kielenoppimista, osallisuutta ja kotoutumista. Visionamme on, että Vuonna 2026 Luetaan yhdessä on Suomen suurin, tunnetuin, laadukkein ja kattavin vapaaehtoistyön verkosto, joka edistää ja vahvistaa monimuotoista yhteiskuntaa.

Luetaan yhdessä -verkoston toiminnan kehittäminen pohjaa vuosille 2022-2026 luotuun strategiaan, jonka aikana panostamme vapaaehtoistyön kehittämiseen, opiskelijoiden osallisuuteen, vaikuttamistyöhön ja Luetaan yhdessä -verkoston elinvoiman vahvistamiseen. Vapaaehtoistyön kehittäminen tapahtuu tiedonkeruun, vapaaehtoisrekrytoinnin, uusien vapaaehtoistyön muotojen sekä perehdyttämisen parantamisen avulla. Opiskelijoiden osallisuutta haluamme lisätä niin ryhmätoiminnassa, valtakunnallisessa kehittämistyössä kuin markkinoinnissakin. Vaikuttamistyön lähtökohtana on luoda verkostolle oma vaikuttamissuunnitelma, kehittää vaikuttamisviestintäämme sekä kouluttaa vapaaehtoistyöntekijöitämme vaikuttamisen mahdollisuuksista. Luetaan yhdessä -verkoston elinvoimaa vahvistetaan strategiakaudella uusia toimintamuotoja kehittämällä, laajentumisella sekä tunnettuustutkimuksella.

Verkosto toteutti riskianalyysin toiminnastaan syksyllä 2022. Analyysi tehtiin fasilitoidulla työpajamenetelmällä, johon osallistui osa verkoston ohjausryhmän jäsenistä sekä toiminnan työntekijät. Jäsenet, jotka eivät päässeet paikalle ideariiheseen saivat vaikuttaa riskianalyysiin kyselyn avulla, joka pohjasi ideariihessä nousseisiin teemoihin.

Riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa suunnitelmien ja tavoitteiden saavuttaminen. Riskianalyysiä tehdessämme lähdimme pohtimaan sitä, mitä pitäisi tapahtua, jotta visiomme 2026 voisi toteutua. Työryhmä piti tärkeimpänä seikkana tavoitteen toteutumiseksi tunnettuuden lisäämistä. Lisäksi tärkeänä pidettiin opiskelijoiden kannustusta ja motivointia erilaisten kokeilujen ja kehittämistoimien avulla. Tavoitteiden jäsentelyn jälkeen mietimme, mitä esteitä tavoitteiden saavuttamisen edessä voisi olla. Nämä esteet jaottelimme neljään riskiteeman alle: operatiiviset riskit/omaan toimintaamme liittyvät riskit, turvallisuusriskit, ulkoapäin tulevat riskit sekä taloudelliset riskit.

Riskejä hallitaan yleisesti pääsääntöisesti neljällä eri tavalla:

1. Varautumalla. Tällöin hyväksytään, että riski voi toteutua. Toteutumisen seurauksien katsotaan olevan sellaisia, että riskiin varautumalla voidaan tilanne hoitaa hallitusti ja ilman suurempaa vahinkoa toiminnalle.

2. Luopumalla liian riskipitoisesta toiminnasta. Joskus riskikartoituksen avulla löytyy jokin sen kaltainen riski, että sen vaikutukset toteutuessaan katsotaan olevan niin suuria, että toiminnasta päätetään luopua ennemmin kuin ottaa riski asian toteutumiseksi. Tässä riskikartoituksessa tämänkaltaisia riskejä ei tullut esille.

3. Pientämällä riskin todennäköisyyttä, jolloin toimenpiteisiin riskin varalle ryhdytään välittömästi. Usein sekä riskiin varautuminen että riskin todennäköisyyden pienentäminen voivat olla yhdessä osa riskin hoitoa.

4. Riskiä siirtämällä, joka käytännössä tarkoittaa vakuuttamista. Toiminnassa on normaalit työntekijävakuutukset, mutta muita riskejä ei toiminnassa ole siirretty vakuutuksiin.

Riskikartoitus

Työryhmä nimesi riskiteemojen alle erilaisia nähtyjä riskejä, jonka jälkeen riskit arvioitiin todennäköisimmästä epätodennäköisimpään. Todennäköisiksi nähdyt riskit tarkasteltiin lähemmin riskien hallinnan avulla. Koska työryhmä ei nähnyt riskejä, jotka olisivat johtaneet liian riskipitoisesta toiminnasta luopumiseen ja koska taloudelliset resurssit eivät mahdollista toiminnallisten riskien siirtämistä vakuutuksilla, keskityttiin analyysissa varautumiseen riskien varalle sekä riskien todennäköisyyden pienentämiseen.

Analyysin pohjalta määriteltiin seuraavat toimintaa koskevat oleelliset riskit:

Operatiiviset riskit

Riski	Riskiin varautuminen	Riskin todennäköisyyden pienentäminen
Pienen työtiimin riski esim. sairastumis- tai työpaikanvaihtotilanteissa	<ul style="list-style-type: none">Tiedonkulut vahvistaminen: työtehtävien läpinäkyvyys, pilvipalvelut, varmuuskopiotVarahenkilöjärjestelmän luominen yhdessä työyhteisössä	<ul style="list-style-type: none">-Työhyvinvoinnin ylläpito ja tiimihengen vahvistaminenHyvät työterveyspalvelut
SANL:N tuki toiminnalle vähenee/loppuu	<ul style="list-style-type: none">Luetaan yhdessä -verkoston tukiyhdistyksen tukeminen ja pitäminen elinvoimaisena	<ul style="list-style-type: none">SANL:n toiminnan vahvistaminen ja tukeminenKoutumistointojen ja liiton yhteyden vahvistaminen
Toimintaan ei saada uusia osallistujia tai vapaaehtoistyöntekijöitä	<ul style="list-style-type: none">vapaaehtoisten tukeminen opiskelijoiden tai vapaaehtoistyöntekijöiden puutteen sattuessa sekä viestinnällisesti että toiminnallisesti	<ul style="list-style-type: none">Viestinnän vahvistaminenUusien yhteistyökanavien ja -kumppanuuksien luominen, jotka tukevat osallistujien tavoittamista
Vapaaehtoisten sitoutuminen toimintaan pienenee tai lakkaa	<ul style="list-style-type: none">Työkalujen ja ratkaisujen tarjoaminen ryhmille tilanteisiin, joissa ohjaajissa on paljon vaihtuvuuttaVapaaehtoisten saattaen vaihtaminen ja avoimeen kommunikointiin rohkaiseminen	<ul style="list-style-type: none">ohjaajien perehdyttäminen ja ryhmäyttäminenlaadukas ja monipuolinen tuki vapaaehtoisillehallinnollisen työn vähentäminen ja helpottaminen vapaaehtoistyössä
Luetaan yhdessä -nimen väärinkäyttö	<ul style="list-style-type: none">Viestintävirran seuraaminen väärinkäytösten varalta	<ul style="list-style-type: none">Yhteistyökumppaneille suunnatut koulutukset, tapaamiset ja viestinnätVapaaehtoisten koulutuksiin lisätään tietoa ryhmien omaehtoisesta markkinoinnin tavoista

Turvallisuusriskit

Riski	Riskiin varautuminen	Riskin todennäköisyyden pienentäminen
Äärioikeiston nousuun ja rasistisiin motiiveihin liittyvät riskit	<ul style="list-style-type: none">Huomioidaan tilojen valinnassa: sijainti ja turvallisuusLuodaan kriisiviestintäsuunnitelma, jossa varaudutaan tilien kaappaamiseen ja maalittamiseen sekä valitaan reagoitavat misinformaatiolevittämistilanteissa	<ul style="list-style-type: none">Brändityö luottamusta herättävästä ja koko yhteiskuntaa hyödyttävästä toiminnastaOsallistumien rasisminvastaiseen toimintaan ja etnisten suhteiden kehittämiseen
Osallistujien yksityisyyden suojaan liittyvät riskit	<ul style="list-style-type: none">Laadukas tietoturvaTarpeettomien henkilötietojen hävittäminen	<ul style="list-style-type: none">Yksittäiseen henkilöön yhdistettäviä tietoja opiskelijoista ei kerätäVapaaehtoisille viestitään aktiivisesti tietoturvallisesta tavasta toimia
Riski ryhmässä tapahtuvaan mielenterveysoireilun aiheuttamaan uhkaan	<ul style="list-style-type: none">Turvallisuusohje päivitetään ja ryhmille annetaan selkeät toimintaohjeet sekä konsultointia tarvittaessa	<ul style="list-style-type: none">Vapaaehtoiset saavat koulutusta traumasensitiivisyydestä ja mielenterveyden hyvinvoinnistaRyhmien vuorovaikutus on lämminhenkistä ja turvallisuutta korostavaa
Riski tapaturmiin tai onnettomuuksiin opetustilanteissa	<ul style="list-style-type: none">Turvallisuusohje päivitetään ja ryhmille annetaan selkeät toimintaohjeet sekä konsultointia tarvittaessaVastuu lasten turvallisuudesta on lapsen vanhemmalla ja vastuu kommunikoidaan osallistujille selkeästi	<ul style="list-style-type: none">Huolehditaan tilojen turvallisuudesta sekä tilojen ja laitteiden turvallisesta käytöstä

Ulkoiset riskit

Riski	Riskiin varautuminen	Riskin todennäköisyyden pienentäminen
Yhteiskunnalliset negatiiviset ilmiöt, kuten polarisaatio tai rasismi	<ul style="list-style-type: none">Toimintaympäristön ja yhteiskunnallisen keskustelun seurantaAntirasismi ja koulutusta rasismien torjumiseen käytännön tilanteissa	<ul style="list-style-type: none">Vaikuttamistyö
Yllättävät ulkoiset kriisit, kuten pandemia tai katastrofit	<ul style="list-style-type: none">KriisiviestintäsuunnitelmaToimintasuunnitelma yllättävien toimintaa oleellisesti muuttavien tilanteiden varalle	
Kilpaileva toiminta	<ul style="list-style-type: none">Toimintaympäristön seuraaminenTunnettuuden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none">Oman toimintamallin kirkkana pitäminenOman toiminnan korkean laadun ylläpito
Sidosryhmien muutokset ja kumppaneiden henkilöstövaihdokset	<ul style="list-style-type: none">Säännöllinen kumppanuus- ja sidosryhmäviestintäYleinen tunnettuus	<ul style="list-style-type: none">Laadukas toiminta varmistaa, että ryhmistä muistetaan kertoa uusille työntekijöille, asiakkaille ja muille organisaatioille

Taloudelliset riskit

Riski

**Rahoituksen
pieneminen**

**Yleisen hintatason
nousu**

**Toimitilojen
muuttuminen
maksullisiksi**

**Opetusmateriaali-
tuki pienenee**

Riskiin varautuminen

- Palvelutuotannon kehittäminen
- Rahoituspohjan laajentaminen
- Toimintasuunnitelma toimenpiteistä, mikäli riski toteutuu

- Talouden tarkkailu
- Toiminnan tehokkuuden kehittäminen ja ydintoimintoihin keskittyminen

- Verkostoituminen uusien kumppanuuksien solmimiseksi

- Oma materiaalityönto ja painatus
- Digimateriaalien suosiminen
- Tietotaidon ylläpito omien materiaalien tuotantoon

Riskin todennäköisyyden pienentäminen

- Toiminnan taloudellisuuden esiintuominen ja korostaminen raportoinnissa
- Kehittämiskulttuurin ylläpitäminen ja arviointiosaamisen kehittäminen

- Neuvottelu
- Tilavaihdokset tarvittaessa

- Oppimateriaalien tärkeyden korostaminen raportoinnissa